

**АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА, СТРУКТУРАТА И ПЕРСОНАЛА
НА „МБАЛ-ПАЗАРДЖИК” АД**

Красимир Темлинов

докторант в Университет по библиотекознание и информационни технологии
гр. София

***Резюме** За предоставянето на качествено медицинско обслужване е необходимо да се анализира и организира добрата колаборация на пациентска удовлетвореност, мотивация на персонала, структурирането на работния процес, вземайки под внимание влиянията на външни фактори – правителствена политика, здравно-осигурителни условия, макро- и микроикономически наличия. Тези действия представляват своеобразен трансфер на управленски инструментариум от материалното производство към дейности, реализиращи възстановяване и опазване на човешкото здраве.*

***Ключови думи:** МБАЛ „Пазарджик“; лечебно заведение; медицински услуги; структура*

**ANALYSIS OF ACTIVITY, STRUCTURE AND STAFF
OF "MBAL-PAZARDZIK" JSC**

Krasimir Temlinov

PhD candidate, State University Library Studies and Information Technologies,
Sofia

***Summary:** For the provision of quality medical care, it is necessary to analyze and organize the good collaboration of patient satisfaction, staff motivation, the structuring of the work process, taking into account the influence of external factors - government policy, health insurance conditions, macro- and microeconomic availability. These actions represent a kind of transfer of management tools from material production to activities realizing restoration and protection of human health..*

***Keywords:** MBAL "Pazardzhik"; medical centre; medical services; structure*

Настоящата структура на „МБАЛ-Пазарджик“ АД включва 7бр. самостоятелни, но единно функциониращи части. Структурата отговаря на изискванията на чл.9, ал.1, т.1, и ал.2 от Закона за лечебните заведения и Наредба №49 от 18.10.2010 г. на МЗ.

Изградена е съобразно конкретните нужди на болницата и може да бъде променяна при необходимост и по целесъобразност. В структурата на лечебното заведение съществува „Спешно отделение“, което оказва специализирана спешна помощ 24 часа в денонощието на пациентите от областта с възможност за диагностично уточняване и наблюдение. Всички структурни звена в болницата имат ясно определени функционални задължения, като обемът и видът на дейностите са точно регламентирани с отделни вътрешни правилници и с Правилника за устройството, дейността и вътрешния ред на болницата.

Структурата е изградена на функционално – блоков принцип състоящ се от:

Консултативно диагностични кабинети :

Приемно – консултативни кабинети по Вътрешни болести – I-во ВО, II-ро ВО; Приемно – консултативен кабинет по Нефрология; Приемно – консултативен кабинет по Физикална терапия и рехабилитационна медицина; Приемно – консултативен кабинет по Нервни болести; Приемно – консултативен кабинет по Хирургия; Приемно – консултативен кабинет по Неврохирургия; Приемно – консултативен кабинет по Урология; Приемно – консултативен кабинет по Ортопедия и травматология; Приемно – консултативен кабинет по Акушерство и гинекология; Приемно – консултативен кабинет по Очни болести; Приемно – консултативен кабинет по УНГ болести; Приемно–консултативен кабинет по Педиатрия- I-во,II-ро Педиатрично отделение; Приемно – консултативен кабинет по Инфекциозни болести; Приемно – консултативен кабинет по Кожни и венерически болести; Приемно – консултативен кабинет по Кардиология; Приемно – консултативен кабинет по Неонатология; Кабинет по съдебно-медицинско освидетелствуване.

Консултативните кабинети са изградени на функционален принцип. Осигуряването им с материално-технически и човешки ресурси е задължение на съответното отделение. Основен предмет на дейност на тези кабинети е прегледи, прием на пациенти нуждаещи се от хоспитализация, контролни прегледи след дехоспитализация. Организацията в тях е регламентирана с Правилник за устройството, дейността и вътрешния ред, утвърден от Началника на съответното отделение.

Кабинети за функционална и образна диагностика:

Ендоскопски кабинети – в I-во Вътрешно отделение и Хирургично отделение; ЕЕГ кабинет; ЕМГ кабинет; Ехокардиологичен кабинет; ЕКГ кабинет; Ехографски кабинет; Кабинет Велоергометрия; Ултразвуков гинекологичен кабинет; Аудиологичен и отологичен кабинет; Кабинет по функционално изследване на

дишането; Колпоскопски кабинет; Кабинет за Доплер сонография; Кабинет за Трансфонтанелна ехография в Неонатологично отделение;

Медико – диагностични лаборатории:

- ✓ Клинична лаборатория- с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт по „Клинична лаборатория“;
- ✓ Микробиологична лаборатория - с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт по „Микробиология“; в лабораторията се осъществява дейност по „Вирусология“, отговаряща на с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт по „Вирусология“.
- ✓ Медико-диагностичната лаборатория е структура извършваща дейности пряко подпомагащи диагностично-лечебния процес. В структурата на болницата тя е със статут равностоеен на този на отделение.

Отделения без легла:

- Отделение по Обща и клинична патология – в отделението се осъществява дейност и по медицинска специалност ”Съдебна медицина”, изготвяне на съдебно-медицински експертизи;
- Отделение по Трансфузионна хематология - с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт по ”Трансфузионна хематология“;
- Отделение по образна диагностика – с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт по ”Образна диагностика“;
- Спешно отделение – с 4 бр. легла за диагностично изясняване до 24 часа - с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт по ”Спешна медицина“;
- ТЕЛК – два състава;

Стационарен блок:

- ❖ Хирургично отделение – 27 бр. легла за активно лечение, 1 бр. за продължително лечение и 2 места. за краткотраен престой.
- ❖ Първо вътрешно отделение – с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Вътрешни болести” – 36 бр. легла и 3 места за краткотраен престой. В отделението се осъществява дейност и по медицинска специалност”Ендокринология и болести на обмяната” – 18 бр. легла за активно лечение и по медицинска специалност ”Гастроентерология” – 18 бр. легла за активно лечение.
- ❖ Второ вътрешно отделение – II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Вътрешни болести” – 36 бр. легла и 3 места за краткотраен престой. В отделението се осъществява дейност и по медицинска специалност ”Пневмология и фтизиатрия” – 24 бр. легла за активно лечение, по медицинска специалност”Клинична хематология” – 6 бр. легла за активно лечение и по медицинска специалност”Кардиология”- 6 бр. легла за активно лечение.
- ❖ Кардиологично отделение – с III-то ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Кардиология” – 35 бр. легла за активно лечение в

това число 10 бр. интензивни и 2 места за краткотраен престой. В отделението се осъществява дейност по „Обща кардиология” и „Кардиологично интензивно лечение на сърдечно-съдовите усложнения и контрол върху критичните нарушения на хемодинамиката”. В отделението се осъществява дейност по „Неинвазивна диагностика” и ”Инвазивна кардиология” – отделението разполага с Ангиографска зала - структура за инвазивна диагностика и интервенционално лечение на сърдечно-съдови заболявания.

- ❖ Отделение по акушерство и гинекология – 30 бр. легла за активно лечение и 2 места за краткотраен престой.
- ❖ Гинекология – 17 бр. легла.
- ❖ Родилна помощ – 13 бр. легла.
- ❖ Инфекционно отделение – с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Инфекциозни болести” – 25 бр. легла за активно лечение.
- ❖ Първо педиатрично отделение – с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Педиатрия” – 22 бр. легла за активно лечение.
- ❖ Второ педиатрично отделение – с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Педиатрия” – 26 бр. легла за активно лечение и 2 места за краткотраен престой.
- ❖ Отделение по ортопедия и травматология – с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Ортопедия и травматология” – 30 бр. легла за активно лечение, 2 легла за продължително лечение и 5 места за краткотраен престой.
- ❖ Отделение по нервни болести – с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Нервни болести” – 22 бр. легла за активно лечение и 4 легла за продължително лечение.
- ❖ Кожно–венерологично отделение – с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Кожни и венерически болести” – 14 бр. легла за активно лечение и 3 места за краткотраен престой.
- ❖ Отделение по физикална терапия и рехабилитационна медицина – с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Физикална и рехабилитационна медицина” – 12 легла.
- ❖ Отделение по очни болести – 7 бр. легла за активно лечение и 6 места за краткотраен престой.
- ❖ Отделение по урология – с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Урология” – 12 бр. легла за активно лечение и 4 места за краткотраен престой.
- ❖ Нефрологично отделение с диализна структура – с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Нефрология” – 20 бр. легла за активно лечение и 27 бр. за краткотраен престой (в т.ч. 25 поста за диализа). В отделението се осъществява дейност и по „Диализно лечение”отговаряща на II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Диализно лечение”.
- ❖ ОАИЛ – 12 бр. легла в т.ч.12 интензивни. В отделението се осъществява дейност и по медицинска специалност ”Клинична токсикология” отговаряща

на с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт „Клинична токсикология”.

- ❖ Отделение УНГ – с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Ушно-носно-гърлени болести” – 10 бр. легла за активно лечение и 4 места за краткотраен престой.
- ❖ Неонатологично отделение – с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Неонатология ” – 22 бр. легла за активно лечение.
- ❖ Неврохирургично отделение – с II-ро ниво на компетентност в изпълнение на медицинския стандарт ”Неврохирургия ” – 10 бр. легла за активно лечение и 2 места за краткотраен престой.
- ❖ Отделение за продължително лечение – 5 бр. легла с терапевтична насоченост.

Отделението е основно структурно звено в болницата с предмет на дейност „Диагностично-лечебна дейност”. Организацията в него е регламентирана с Правилник за устройството, дейността и вътрешния ред. Организационната работа е изцяло в правомощията, отговорностите и задълженията на Началника на отделението. Отделенията се структурират и оборудват съгласно изискванията на чл.11 на Наредба №49/18.10.2010 г. на МЗ, утвърдените медицински стандарти и други нормативни документи на МЗ. Клиничния профил на отделенията се определя съгласно нуждите и спецификата на региона и изискванията на добрата медицинска практика.

Болнична аптека

Аптеката има специфичен предмет на дейност /функции/ - снабдяване, съхранение, разпределение на лекарствени средства и медикаменти. Тя е основна структура осъществяваща лекарствената политика на болницата. Ръководи се от управител „магистър-фармацевт”. Дейността и вътрешния ред са регламентирани с Правилник утвърден от Изпълнителния директор.

Административно - стопански блок

Административните, стопанските и обслужващи звена са тези, които не участват пряко в диагностично-лечебната дейност на болницата. Структурите на „МБАЛ-Пазарджик” АД осъществяващи административна и стопанска дейност образуват административно – стопански блок. Те се ръководят от началници които са на пряко подчинение на Изпълнителния директор.

Управление; Отдел „Счетоводство”; Отдел „Човешки ресурси и информационно административно обслужване”; Отдел „Договорни партньори и информационни системи”; Централна стерилизация; Стопански сектор.

Структурата на персонала в „МБАЛ – Пазарджик” АД към 31.12.2021г.

Категории персонал	Брой по щат	Заети
Висш медицински персонал - лекари	193	175
Медицински специалисти	292	248

Немедицински персонал	334	322
Общо по щат:	821	745

Съотношението на персонала към брой легла през 2018 г. е 53,38%, през 2019 г. е 52,70%, през 2020г. е 50,00%.

Възрастова структура на личния състав на МБАЛ – Пазарджик” АД към 31.12.2021г.

Възрастова структура на личния състав на МБАЛ – Пазарджик” АД към 31.12.2021 г.					
Категории персонал	До 30г.	До 40г.	До 50г.	До 60г.	Над 60г.
Висш медицински персонал	30	43	22	35	48
Медицински специалисти	18	20	62	77	79
Други	16	40	152	143	91

Тревожна е тенденцията, че преобладаващата част от средния медицински персонал е във възрастовата граница над 60 год. Болницата трябва да провежда политика за привличане и запазване на ключов медицински персонал, тъй като кадровата устойчивост е приоритет на ръководството на лечебното заведение.

Болницата е попълнена с нужния брой медицински специалисти, осигуряващи непрекъснато наблюдение на пациентите. Качеството на медицинските кадри като специалисти по отношение на придобита основна и профилна специалност е много добро. От работещите в лечебното заведение лекари 101 са с придобита специалност.

- През 2018 г. проведените специализации на лекари са общо 31 бр.
- През 2019 г. специализации са - 29 бр.
- През 2020 г. се забелязва тенденция на увеличение на специализациите – 36 бр.
- През годината възникна опасност от драстични и постоянни промени по отношение на човешките ресурси /медицински персонал/ изразяваща се в - заразен медицински персонал, което наложи привличане на допълнителен такъв.

Въз основа на анализирани данни чрез SWOT анализа сме представили силните, слабите страни, възможностите и заплахите пред лечебното заведение.

СИЛНИ СТРАНИ - S (STRENGTHS)	СЛАБИ СТРАНИ -W (WEAKNESSES)
1. Благоприятно транспортно-географско положение на лечебното заведение, поради ситуиране в голям областен център, разположен на основни пъти артерии;	1. Наличие на други лечебни заведения, осъществяващи идентична дейност в областта; 2. Постоянно увеличаващи се разходи на лечебното заведение при незначително променени цени на КП;

<p>2. Утвърден имидж на лечебното заведение и работещите в него специалисти;</p> <p>3. Много добра професионална адаптивност и квалификация на работещите в лечебното заведение;</p> <p>4. Добро взаимодействие с други лечебни заведения;</p> <p>5. Комплексност на медицинските услуги и затваряне на цикъла (диагностика – лечение – рехабилитация);</p> <p>6. Използваемият сграден фонд е реновиран и газифициран;</p> <p>7. Наличие на съвременна медицинска техника и оборудване;</p> <p>8. Липса на просрочени задължения;</p> <p>9. Задълбочено познаване на заболяемостта в района;</p> <p>10. Голям обем на медицинските услуги.</p>	<p>3. Ограничен брой източници на финансиране;</p> <p>4. Недостатъчен брой медицински специалисти,</p> <p>5. Техническо износване и остаряване на медицинската апаратура;</p>
<p>ВЪЗМОЖНОСТИ - О (OPPORTUNITIES)</p>	<p>ЗАПЛАХИ - Т (THREATS)</p>
<p>1. Наличие на структуроопределящи производства, сертифицирани по международните стандарти и потенциал за привличане на нови инвестиции, повишаващи жизнения стандарт на населението в региона;</p> <p>2. Добре изградена социална инфраструктура и услуги;</p> <p>3. Оптимизиране на връзките с обществеността, медийната политика и реклама;</p>	<p>1. Влошен транспорт и комуникации с населението на малките населени места;</p> <p>2. Влошена здравна картина /нарастване на заболеваемостта, при по-висока тежест на заболяванията/ и неблагоприятни демографски процеси;</p> <p>3. Различия в нивата на развитие на областния център и останалите населени места в общината;</p> <p>4. Ниска здравна култура на населението в областта на профилактиката, лечението и грижата за собственото здраве;</p>

<p>4.Общо ниво на доходи - около средното за страната;</p> <p>5.Възможности за осигуряване на допълнителни източници на финансиране;</p> <p>6.Рационално използване на финансови средства от европейски фондове;</p> <p>7.Непрекъснато нарастващ пазар на здравни услуги, поради повишаване на заболяемостта.</p> <p>8.Реализиране на нови дейности в лечебното заведение и подобряване на извършваните до сега.</p>	<p>5. Възникване и разпространение на епидемии и пандемии;</p> <p>6.Създадени негативни стереотипи в поведението на гражданите по отношение на здравната система;</p> <p>7.Несъответствие между вложени и изразходвани средства при обслужване на пациенти;</p> <p>8.Продължително негативно влияние на епидемии и пандемии върху икономиката - влияние върху безработица, доходи, потребление;</p> <p>9.Засилен конкурентен натиск върху лечебното заведение;</p> <p>10.По-добри възможности за реализация на младите хора извън областта и най-вече извън държавата;</p> <p>11. Постоянно променяща се нормативна и законова база .</p>
--	---

Заключение: Стационарната дейност бележи минимална положителна динамика в сравнение с предходната година.

При осъществяване на дейност в условията на ограничения и в същото време непредвидимост в заболяемостта е много трудно да бъде „планирана“ болничната медицинска помощ.

Трябва да бъдат намерени възможности за предлагане на платени здравни и медицински услуги, като механизъм за компенсирание на ограничения от страна на НЗОК. Да се подобри координацията между различните звена на здравната система, а също и вътре в самото дружество .

Мотивация, както и повишаване отговорността и контрола от страна на началник отделенията. Неблагоприятният ефект като цяло в здравеопазването вследствие на продължаващата COVID – 19 пандемия.

Използвана литература:

1. Златанова, Т., & Златанова-Великова, Р. (2019). Мениджмънт на разточителните разходи в болниците. *Четиридесет и трета научно-технологична сесия, КОНТАКТ*, 28, 117-120.
2. Петков, А. (2020). *Необходимост от маркетингова култура като управленска функция в болничния мениджмънт* (Doctoral dissertation, НЦОЗА).
3. Петкова-Георгиева, С. ФИНАНСОВО–ИКОНОМИЧЕСКИЯТ АНАЛИЗ НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ КАТО ПРЕДПОСТАВКА ЗА УСПЕШЕН ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ, ДОРИ И В УСЛОВИЯ НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19.